

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 19CbZm/2/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112235040
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Brniaková
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2015:5112235040.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred samosudkyňou JUDr. Martinou Brniakovou, v právnej veci žalobcu: S. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. X, XXX XX A. (toho času sa nachádza v Ú., E.A. Š. D. X, Z. XX, XXX XX P.), právne zastúpeného: JUDr. Ján Garaj, advokát, so sídlom Hlavná 137, 080 01 Prešov, proti žalovanému: U. Z. Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. X, Ž., o zaplatenie peňažnej pohľadávky 89.850 EUR s príslušenstvom a odmeny zo zmenky, takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Žalovanému súd náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobou, ktorá bola súdu doručená dňa 24.8.2012 žalobca navrhol, aby súd vydal zmenkový platobný rozkaz, ktorým uloží žalovanému zaplatiť sumu 89.850,- EUR. Poukázal na skutočnosť, že oproti zmenke túto sumu poskytol počas roku 2010 žalovanému. Zmenka bola podpísaná v septembri. Zároveň žiadal vydať zmenkový platobný rozkaz aj na príslušenstvo v zmysle Obchodného zákonníka, a to za obdobie od jej podpisu do doby jej celkového zaplatenia. Originál zmenky navrhol vyžiadať z archívu Okresného súdu Martin, nakoľko je založený pri spise sp.zn. Okresného súdu Martin 2T/76/2011-1877. Poukázal na to, že v spise Okresného súdu Martin PZ č. ČVS-ORP-957-OEK-MT-2009 v Martine sú založené kópie výpisov z účtu, ktoré preukazujú skutočnosť, že bola predmetná suma žalobcovi k dispozícii. Žalobca požiadal o odpustenie poplatku za súdne konanie z dôvodu nemajetnosti, z dôvodu, že nevlastní žiaden hnutelný, ani nehnuteľný majetok a dva roky je vo výkone väzby a výkone trestu odňatia slobody a predtým bol evidovaný na úrade práce ako nezamestnaný. Finančná hotovosť, ktorá bola žalovanému poskytnutá, pochádza z predaja rodinného domu a v podstate bola všetkým, čo v rodine žalobcu vlastnili.

Na základe uznesenia Okresného súdu Žilina č.k. 19CbZm 2/2013-65 zo dňa 30.4.2013 bol žalobca vyzvaný, aby opravil žalobu z 20.8.2012 vzhľadom na jej neúplnosť čo do vymedzenia toho, čoho sa domáha /tzv. petitu/ a zároveň bol poučený, akým spôsobom má vytknutú vadu podania žaloby odstrániť.

Podaním, ktoré bolo tunajšiemu súdu doručené 26.8.2013, žalobca navrhol, aby mu bola priznaná pohľadávka - peňažná pohľadávka vyplývajúca zo zmenky vo výške 89.850,- EUR a úroky z omeškania vo výške 0,05 % denne zo sumy 89.850,- EUR od 1.1.2009 až do 22.8.2013.

Podaním z 9.6.2014 žalobca predložil súdu opravenú žalobu, ktorou sa domáhal vydania zmenkového platobného rozkazu, ktorým by žalovaného súd zaviazal na zaplatenie zmenkovej sumy 89.850,- EUR spolu so 6 % ročným úrokom zo sumy 89.850,- EUR od 1.11.2009 až do zaplatenia, na zaplatenie zmenkovej odmeny vo výške 299,50 EUR, ako aj náhrady trov konania. Na základe podania z 9.6.2014, ktoré súd vyhodnotil podľa jeho obsahu aplikujúc § 41 ods. 2 OSP, rozhodol súd uznesením č.k. 19CbZm

2/2013-109 zo dňa 18.6.2014 jednak o čiastočnom zastavení konania v časti o zaplatenie úrokov z omeškania a zároveň udelil súhlas ku zmene žaloby, ktorou sa žalobca domáhal práva na zaplatenie zmenkovej sumy 89.850,- EUR spolu so 6 % úrokom ročne zo sumy 89.850,- EUR od 1.11.2009 až do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške 299,50 EUR a na náhradu trov konania.

Podľa § 175 ods. 1 OSP: Ak navrhovateľ predloží v prvopise zmenku alebo šek, o pravosti ktorých niet dôvodu pochybovať, a ďalšie listiny potrebné na uplatnenie práva, súd vydá na jeho návrh zmenkový platobný rozkaz alebo šekový platobný rozkaz, v ktorom odporcovi uloží, aby do troch dní zaplatil požadovanú sumu a uhradil trovy konania alebo aby v tej istej lehote podal námietky, v ktorých musí uviesť všetko, čo proti zmenkovému platobnému rozkazu alebo šekovému platobnému rozkazu namieta. Zmenkový platobný rozkaz alebo šekový platobný rozkaz sa musí doručiť do vlastných rúk odporcu. Ak nemožno návrhu na vydanie zmenkového platobného rozkazu alebo šekového platobného rozkazu vyhovieť, nariadi súd pojednávanie.

Na základe oboznámenia so zmenkou označenou žalobcom súd skonštatoval, že nie sú splnené podmienky pre vydanie zmenkového platobného rozkazu a uznesením č.k. 19CbZm 2/2013-111 zo 18.6.2014, ktoré bolo žalovanému doručené náhradným spôsobom podľa § 47 ods. 2 OSP ako vyplýva z č.l. 115 spisu, vyzval žalovaného, aby sa v lehote 15 dní odo dňa doručenia k žalobe vyjadril. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

Na pojednávanie vytyčené v tejto veci na termín 13.1.2015 sa žalovaný neustanovil. Doručenie predvolania na tento termín pojednávania mal včas vykázané náhradným spôsobom podľa § 47 ods. 2 OSP, ako vyplýva z č.l. 122, 123. Bola vo vzťahu k žalovanému dodržaná lehota na prípravu pojednávania podľa § 115 ods. 2 OSP. Na základe skonštatovania splnenia procesných podmienok pre realizáciu pojednávania v neprítomnosti žalovaného súd podľa § 101 ods. 2 OSP vec prejednal a meritórne rozhodol v neprítomnosti žalovaného.

Vo veci bolo vykonané dokazovanie oboznámením originálu zmenky vystavenej žalovaným dňa 31. októbra 2009, ktorá bola porovnaná s fotokópiou podľa č.l. 60 a bola skonštatovaná zhoda originálu s označenou fotokópiou, ďalej výsluchom žalobcu cestou jeho právneho zástupcu a celým spisovým materiálom.

Z originálu zmenky, ktorej fotokópia je v spise na č.l. 60 vyplýva, že ide o vlastnú zmenku vystavenú U.. Z. Š. s označeným rodným číslom a trvalým bydliskom, na základe ktorej sa vystaviteľ zaviazal, že za túto zmenku zaplatí žalobcovi S. D., rod. A. s označeným rodným číslom v mieste jej trvalého bydliska A., X. X do 31. októbra 2009 sumu 89.850,- EUR /slovom osemdesiatdeväťtisícosemstopäťdesiat eur/. Zmenka je vystavená v A. dňa 29.9.2009, X. X a v pravom dolnom rohu je opatrená údajom U.. Z. Š. a podpisom. Žalobca cestou právneho zástupcu žalobcu na pojednávaní 13.1.2015 zotrval na podanej žalobe, ktorou uplatňoval svoje práva na základe zmenky. Uvedené vyjadrenie učinil potom, ako súd v rámci prípravy pojednávania jednak zdôvodnil procesný postup súdu, v rámci ktorého nevydal vo veci navrhovaný zmenkový platobný rozkaz a zároveň s odkazom na úpravu § 100 ods. 1 veta tretia OSP uviedol, ako sa mu javí na základe vykonanej prípravy pojednávania, a teda doteraz tvrdených a preukazovaných skutočností, právne posúdenie veci, v rámci čoho uviedol, že zmenku, o ktorú žalobca opiera svoje práva, predbežne vyhodnocuje ako neplatnú z dôvodu neurčitosti údajov splatnosti tejto zmenky. Žalobca cestou právneho zástupcu žalobcu zotrval na uplatnení práv zo zmenky. Svoje tvrdenia doplnil poukazom na skutočnosť, že návrh vo veci bol podaný na Okresný súd Martin a bol podaný v lehote. Cestou právneho zástupcu žalobcu uviedol, že nemá k dispozícii protestnú listinu a v čase, kedy mala byť zmenka protestovaná, ju žalobca k dispozícii nemal. Poukázal na úpravu § 54 a nasledujúce Zákona zmenkového a šekového, a to vo vzťahu ku tvrdeniu, že na strane žalobcu nebolo možné vykonať protestáciu, pretože v rozhodnej dobe sa nachádzal v Ú. Z. K. J. F. S. K. P. Ak by sa preukázalo, že v relevantnej dobe alebo v rozhodnej dobe bol žalobca vo výkone trestu odňatia slobody, protest vykonať nemohol. Cestou právneho zástupcu žalobcu poukázal žalobca na úpravu § 113 Občianskeho zákonníka a uviedol, že na strane žalobcu neboli zabezpečené práva na jeho zastupovanie a právny zástupca žalobcu bol ustanovený v takej časovej súvislosti, že lehota s odkazom na úpravu § 113 Občianskeho zákonníka uplynula do jedného roka po jeho ustanovení, teda v júli 2015. Súd bol povinný zmenku vydať a žalobca by musel zmenku protestovať. Vo vzťahu ku konštatovaniam súdu v rámci prípravy pojednávania zdôraznil, že judikatúra nie je prameňom práva a akékoľvek rozhodnutie odkazujúce na iné rozhodnutie je v rozpore s princípom právneho štátu a dochádza tým aj k odňatiu základných práv.

Skutočnosť, že žalobca v rozhodnom čase pre uplatnenie postihu nemal zmenku k dispozícii, navrhol preukázať výsluchom žalobcu, ďalej navrhol vypočúť žalovaného, vypočúť príslušné policajné orgány, ktoré zmenku zadržali, ďalej vykonať dopyt na riaditeľstvo väzníc za účelom zistenia, odkedy žalobca bol v ústave pre výkon trestu odňatia slobody.

Podľa Čl. I. § 33 ods. 1,2 Prvá časť Zákona č. 191/1950 Zb. v znení zmien doplnkov - Zákon zmenkový a šekový /ďalej už len ZZŠ/: Zmenku možno vystaviť: na videnie, na určitý čas po videní, na určitý čas po dáte vystavenia, na určitý deň.

Zmenky s iným časom sročnosti alebo s postupnou sročnosťou sú neplatné.

Podľa Čl. I. § 75 Druhá časť ZZŠ: Vlastná zmenka obsahuje: po 1/ označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná; po 2/ bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu; po 3/ údaj sročnosti; po 4/ údaj miesta, kde sa má platiť; po 5/ meno toho alebo na rad koho sa má platiť; po 6/ dátum a miesto vystavenia zmenky; po 7/ podpis vystaviteľa.

Podľa Čl. I. § 77 ods. 1 Druhá časť ZZŠ: Pokiaľ to neodporuje povahe vlastnej zmenky, platia pre ňu ustanovenia dané pre cudziu zmenku o okrem iného sročnosti /§§ 33 až 37/.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka: Právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka: Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 120 ods. 1, 4 OSP: Účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Súd je povinný okrem vecí podľa odseku 2 poučiť účastníkov, že všetky dôkazy a skutočnosti musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaďuje pojednávanie (§ 115a) najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada. Skutočnosti a dôkazy uplatnené neskôr sú odvolacím dôvodom len za podmienok uvedených v § 205a.

Podľa § 132 OSP: Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.

Na základe dokazovania vykonaného oboznámením predmetnej zmenky v origináli, súd konštatuje, že sa jedná o zmenku neplatnú. Dôvodom neplatnosti tejto zmenky je neurčitosť údajov splatnosti zmenky vyplývajúca z obsahu tejto zmenky, a to konkrétne z vyjadrenia splatnosti zmenkového záväzku do 31.októbra 2009. Uvedená formulácia splatnosti zmenky je typická pre tzv. lehotové zmenky, ktoré sú zmenkami neplatnými pre neurčitosť údajov splatnosti, nakoľko pri takomto vyjadrení splatnosti nie je stanovený konkrétny deň, v ktorý zmenka splatnosť nadobúda. Keďže zmenka obsahuje vymedzenie údajov splatnosti /do 31.októbra 2009/, nemôže sa jednať o zmenku na videnie alebo o zmenku so splatnosťou na určitý čas po videní alebo na určitý čas po dátume vystavenia. Vymedzenie splatnosti, tak ako je v predmetnej zmenke uvedené /do 31.októbra 2009/ nezodpovedá žiadnemu z taxatívne vymedzených spôsobov určenia splatnosti zmenky podľa Čl. I. § 33 ods. 1 Prvej časti ZZŠ v spojení s Čl. I. § 77 ods. 1 Druhej časti ZZŠ. Keďže uvedený výpočet určenia splatnosti zmenky podľa Čl. I. § 33 ods. 1 Prvej časti ZZŠ je taxatívny, je akékoľvek iné a teda aj v predmetnej zmenke uvedené vymedzenie splatnosti zmenky v rozpore so zákonom podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka a rovnako zakladá podľa Čl. I. § 33 ods. 2 Prvej časti ZZŠ v spojení s Čl. I. § 77 ods. 1 Druhej časti ZZŠ, neplatnosť zmenky. Na základe neplatnej zmenky preto žalobcovi nemohli byť zo zmenky priznané žiadne žalobcom uplatnené práva. Súd zdôrazňuje, že žalobca zotrval na vymedzení uplatneného práva ako práva, ktoré mu vyplýva z predloženej predmetnej zmenky. Vo vzťahu k uvedeným záverom súdu, z ktorých vychádzal pri svojom meritórnom rozhodnutí, poukazuje na závery vyplývajúce z Rozsudku Vrchného soudu Praha zo 17.2.1999 sp.zn. 9Cmo 504/1998, podľa ktorých: Ak nie je určito stanovený termín splatnosti zmenky podľa Čl. I. § 33 ods. 1 Zákona č. 191/1950 Zb., jedná sa o neplatnú zmenku pre rozpor s § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V označenej prejednávanej veci Vrchného soudu

Praha bol prejednávaný nárok žalobcu vyplývajúci zo zmenky, v prvej vete ktorej bol obsiahnutý sľub žalovaného ako vystaviteľa zmenky zaplatiť zmenku do 30.6.1997, čo je skutkovo porovnateľná situácia so skutkovou situáciou v tejto veci. Napriek tomu, že citované rozhodnutie nie je pre súd v tejto veci záväzné a ako také nepredstavuje ani normatívny ani iný prameň práva, vychádza zo skutkovo obdobnej situácie. Je preto žiaduce, aby súd na toto rozhodnutie poukázal pri meritórnem rozhodnutí v tejto veci a napíňal tak i požiadavku predvídateľnosti súdnych rozhodnutí. V nadväznosti na to rozhodol súd o zamietnutí žaloby v celom rozsahu.

Pre úplnosť odôvodnenia považuje súd zdôrazniť, že primárnym dôvodom zamietnutia žaloby je záver o neplatnosti zmenky, tak ako je odôvodnené vyššie. V nadväznosti na to nebolo dôvodné činiť predmetom dokazovania skutočnosti, na ktoré poukázal žalobca cestou právneho zástupcu na pojednávaní 13.1.2015 v rámci svojho vyjadrenia a vykonávať dôkazy, ktoré vo väzbe na to navrhol. Na základe takéhoto vyhodnotenia dôkazných návrhov vymedzených právny zástupcom žalobcu, rozhodol súd o zamietnutí návrhu na vykonanie dôkazu výsluchom žalobcu, návrhu na vykonanie dôkazu výsluchom vystaviteľa zmenky, návrhu na vykonanie dopytu na policajné orgány, ktoré zmenku zadržali, návrhu na vykonanie dopytu na riaditeľstvo väznic SR ohľadne skutočnosti, odkedy bol žalovaný v ústave na výkon trestu odňatia slobody. Vykonaním uvedených dôkazov by nedošlo ku zvráteniu záveru o neplatnosti predmetnej zmenky a tým pádom ani záveru o nedôvodnosti uplatnenia práv žalobcu z tejto zmenky, ktorý záver viedol k zamietnutiu žaloby.

O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 OSP, podľa ktorého zákonného ustanovenia: Účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. V časti, v ktorej súd rozhodol o čiastočnom zastavení konania súd konštatuje procesné zavinenie žalobcu na čiastočnom zastavení konania podľa § 146 ods. 1 veta prvá OSP, podľa ktorého: Ak niektorý z účastníkov zavinil, že sa konanie muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy.

Vo väzbe na obsah meritórneho rozhodnutia, ktorým bola žaloba zamietnutá a skonštatované procesné zavinenie žalobcu na čiastočnom zastavení konania je účastníkom v tomto konaní v celom rozsahu úspešným žalovaný. Žalovaný v súlade s ustanovením § 151 ods. 1 veta prvá OSP neučinil návrh na rozhodnutie o náhrade trov konania, v nadväznosti na čo súd o náhrade trov konania žalovaného rozhodol tak, že mu náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia dvojmo, prostredníctvom Okresného súdu Žilina ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní je potrebné uviesť: ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované. Ďalej je potrebné označiť rozhodnutie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, v čom vidí odvolateľ nesprávnosť rozhodnutia alebo postupu súdu a čoho sa domáha. Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Odvolanie proti rozsudku, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a OSP),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak osoba povinná podľa tohto rozhodnutia dobrovoľne nespĺní, čo jej ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže osoba oprávnená z rozhodnutia podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu / Z.č. 233/1995 Z.z. v znení zmien a doplnkov/.